

Na osnovu člana 35, stav 1, tačka 1.1, Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 10/16. avgust 2010. godine) kao i člana 20, stav 20.1, tačka d, i člana 12, stav 12.7, Zakona br. 04/L-101 o penzijskim fondovima na Kosovu (Službeni list Republike Kosovo, br. 10/8. maj 2012.), Odbor Centralne banke, na sastanku održanog 27. januara 2022. godine, usvojio je:

UREDBU ZA ODREĐIVANJE KORISNIKA PENZIJA

Član 1.

Svrha i delokrug

1. Svrha ove Uredbe je da utvrdi kriterijume i uslove za određivanje i otkazivanje korisnika penzije u Kosovskom penzionom štednom fondu (KPŠF) u skladu sa odredbama Zakona br. 04/L-101 o penzijskim fondovima na Kosovu.
2. Ova Uredba se primenjuje na Kosovski penzioni štedni fond (KPŠF), za sprovođenje kriterijuma i uslova za određivanje i otkazivanje korisnika penzija.

Član 2.

Definicije

1. Svi izrazi upotrebljeni u ovoj Uredbi imaju isto značenje kao izrazi navedeni u članu 1. Zakona o penzijskim fondovima na Kosovu i/ili sa sledećim definicijama za svrhu ove Uredbe:
 - 1.1. **Korisnik** – podrazumeva fizičko lice kojeg je odredio učesnik, ili ako učesnik nije nikoga odredio ili ako određeni korisnik premine pre učesnika, onda učesnik nasleđuje onoga ko je stekao ili može steći pravo na penzijska sredstva po osnovu prava učesnika.
 - 1.2. **Određivanje korisnika** - podrazumeva dokument potpisan od strane učesnika koji je arhiviran u KPŠF-u, kojim on imenuje korisnika;
 - 1.3. **Primarni korisnik** - podrazumeva fizičko lice imenovano da primi penzijske beneficije preminulog učesnika isključujući sve druge moguće korisnike;
 - 1.4. **Mogući korisnik** - podrazumeva fizičko lice koje će dobiti pravo korisnika ukoliko nema imenovanog primarnog korisnika, prema važećem zakonodavstvu, da primi penzijske beneficije preminulog učesnika;
 - 1.5. **Supružnik** - podrazumeva lice sa kojim je učesnik u zakonskom braku ili lice sa kojim učesnik vanbračno živi i koje je priznato kao supružnik prema uverenju o vanbračnoj zajednici, važećem prema zakonima Kosova;

- 1.6. **Otkazivanje korisnika** - podrazumeva dokument zaveden u KPŠF-u od strane učesnika koji otkazuje, zamenjuje ili na bilo koji drugi način menja imenovanog korisnika;
- 1.7. **Fizičko lice** - podrazumeva fizička lica, isključujući fizička lica organizovana kao poslovna društva;
- 1.8. **KPŠF** - Kosovski penzioni štedni fond;
- 1.9. **Zakon o penzijskim fondovima na Kosovu** - podrazumeva Zakon br. 04/L-101 o penzijskim fondovima na Kosovu i kasnijim zakonima koji ga izmenjuju i/ili dopunjuju;
- 1.10. **Učesnik** - podrazumeva fizičko lice u čije ime poslodavac ili učesnik plaća doprinose u Kosovskom penzionom štednom fondu.

Član 3. Određivanje korisnika

1. Uslovi za određivanje fizičkog lica kao primarnog korisnika u KPŠF-u su sledeći:
 - 1.1. Fizičko lice koje odredi učesnik mora dostaviti kopiju lične karte i/ili sertifikat iz civilnog statusa i/ili sertifikat o vanbračnoj zajednici;
 - 1.2. Učesnik koji je u trenutku određivanja korisnika u braku, on/ona mora imenovati svog supružnika kao primarnog korisnika;
 - 1.3. Suprug/supruga sa kojim je učesnik bio u braku ili sa kojim je živeo u vanbračnoj zajednici najmanje jednu (1) godinu pre svoje smrti i koga je učesnik odredio kao njegovog ili njenog korisnika ima prednost nad pravima svih ostalih korisnika;
 - 1.4. Suprug/supruga sa kojim je učesnik bio u braku ili sa kojim je živeo u vanbračnoj zajednici najmanje jednu (1) godinu pre svoje smrti je primarni korisnik, bez obzira da li je učesnik izvršio njegovo/njeno imenovanje kao takvog korisnika i ima prednost nad pravima svih ostalih potencijalnih korisnika;
 - 1.5. Suprug/supruga sa kojim je učesnik bio u braku ili u vanbračnoj zajednici najmanje jednu (1) godinu pre smrti učesnika i nije određen od strane učesnika kao njegov ili njen korisnik deli jednako pravo sa drugim primarnim korisnikom(cima) koje je učesnik prethodno odredio kao korisnike;
 - 1.6. Učesnik koji je u trenutku određivanja korisnika nije u braku, ali ima jedno ili više dece, mora navesti svu svoju decu kao korisnike;
 - 1.7. Učesnik koji je u trenutku određivanja korisnika nije u braku i nema dece, za svog korisnika može odrediti bilo koje fizičko lice. U slučaju da u trenutku isplate beneficija nema primarnog korisnika, sva imenovana lica treba da imaju jednak udeo;
 - 1.8. Dete učesnika, bez obzira da li je određeno ili ne, smatraće se primarnim korisnikom, ukoliko učesnik nema supružnika koji može ostvariti pravo primarnog korisnika u trenutku isplate penzijske beneficije;
 - 1.9. Raspodela penzijskih beneficija svim primarnim korisnicima, ako ih ima više od jednog, treba da se vrši podjednako.
2. Fizičko lice identifikovano kao potencijalni korisnik mora ispunjavati sledeće kriterijume:

- 2.1. Potencijalni(e) korisnik(ci) se određuju od strane učesnika i/ili u skladu sa zakonodavstvom na snazi;
 - 2.2. Postojanje primarnog(ih) korisnika isključuje prava potencijalnog(ih) korisnika;
 - 2.3. Raspodela za potencijalne korisnike treba da bude jednaka za sve;
 - 2.4. Potencijalni korisnici imaju pravo da primaju penziju preminulog učesnika samo u nepostojanju primarnog korisnika ili kada ne postoji efektivno određivanje primarnog korisnika.
3. Korisnik(ci) preminulog učesnika koji nema supružnika i koji nije odredio korisnika, korisnici su sva njegova ili njena deca ili ako ona ili on premine bez dece, onda njen ili njegov najbliži naslednik koji se može odrediti u skladu sa važećim zakonom u Republici Kosovo.

Član 4.

Otkazivanje korisnika

1. Učesnik ima pravo da otkáže određivanje svog korisnika u zavisnosti od sledećih ograničenja:
 - 1.1. Učesnik može u svakom trenutku otkazati imenovanje korisnika, ali ne i supruga/supruge sa kojim je u braku;
 - 1.2. Učesnik ne može otkazati imenovanje supruga ili supruge sa kojim je ona ili on u zakonskom braku, za korisnika beneficije njene ili njegove penzije;
 - 1.3. Pravosnažna presuda o razvodu ne može delovati kao otkazivanje imenovanja korisnika;
 - 1.4. Učesnik koji je stranka u razvodu može poništiti imenovanje svog/svoje supruga/e (stranke u razvodu) nakon konačne sudske odluke u skladu sa procedurom iz člana 5. ove Uredbe;
 - 1.5. Ako ovo otkazivanje nije izvršeno pre smrti učesnika, razvedeni/a suprug/a ne može isključiti prava drugih primarnih korisnika kao što su zakonski suprug/a u trenutku smrti ili deca.

Član 5.

Uslovi za valjano i efektivno imenovanje ili otkazivanje korisnika

1. Imenovanje i otkazivanje korisnika, da bi bilo valjano i efektivno, mora biti u skladu sa sledećim zahtevima:
 - 1.1. Učesnik mora da uradi to dok je on/ona živ/a i pre početka korišćenja penzijskih beneficija;
 - 1.2. Prava supruga/supruge učesnika ne treba da se menjaju u trenutku imenovanja;
 - 1.3. Mora biti u pisanoj formi i potpisano od strane učesnika i prihvaćena od strane KPŠF-a;
 - 1.4. Mora da bude u skladu sa primenjivim zahtevima pravila za imenovanje korisnika KPŠF-a koja su u skladu sa ovom Uredbom, Zakonom o penzijskim fondovima na Kosovu i važećim zakonodavstvom.

Član 6.

Ispunjavanje obaveza

Isplata ili isplate penzijske beneficije koje vrši KPŠF u skladu sa ovom Uredbom ispunjavaju obaveze staratelja prema bilo kojoj osobi koja podnese zahtev kao korisnik preminulog učesnika.

Član 7.

Isplata u fazama

1. Isplate u fazama se mogu izvršiti ako vrednost pojedinačnog računa premašuje vrednost prag ili granice odobrene od strane CBK-a.
2. Isplata u fazama korisnicima ako je isplata u fazama beneficija počela da se vrši preko neke druge institucije i učesnik premine pre nego što primi sve isplate, ta institucija mora ispuniti zahteve za određivanje korisnika utvrđene ovom Uredbom i isplatiti korisniku/cima preostala plaćanja. Institucija treba da vodi evidenciju o određivanju korisnika i pruži mogućnost da otkaže određivanje korisnika ako je potrebno.

Član 8.

Sprovođenje i popravne mere

Kršenje odredbi ove Uredbe podleže merama utvrđenim Zakonom o Centralnoj banci Republike Kosovo i Zakonom o penzijskim fondovima na Kosovu.

Član 9.

Ukidanje

Stupanjem na snagu ove Uredbe ukida se Pravilo 25. o izmeni i dopuni Pravila o određivanju korisnika penzija od 17. aprila 2003. godine, usvojene 16. marta 2006. godine.

Član 10.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu petnaest (15) dana od dana usvajanja.

Flamur Mrasori

Predsednik Odbora Centralne Banke Republike Kosovo